

DEN 7 MAJ 2024

ENHETSKODER OCH ANROPSSIGNALER INOM
SOCIAL- OCH HÄLSOVÄSENDET

Innehåll

Inledning.....	2
1. Bildande av enhetskodernas organisationsdel.....	3
2. Bildande av enhetskodens beteckning för verksamhetsområdet.....	4
3. Användningsändamålen för enhetskoderna för prehospital akutsjukvård	5
4. Enhetskoder för HEMS-verksamhet	6
5. Användningsändamålen för socialväsandets enhetskoder	7
6. Anropssignaler inom social- och hälsoväsendet	8
7. Läroanstalternas enhetskoder	9
8. Sjukhusens och vårdinrättningarnas anropssignaler	10
9. Anropssignaler för sjukhusens helikopterplattor	10
10. Anropssignaler vid storolyckor och exceptionella situationer	11
11. Sammanfattning	11
12. Märkning av enhetskoder på fordon.....	12

Inledning

I den här anvisningen beskrivs principerna för bildande av enhetskoder och anropssignaler inom social- och hälsoväsendet. Anvisningen är ett offentligt dokument. Den här anvisningen upphäver tidigare anvisningar om ämnet inom verksamhetsområdet.

Nödcentralsverksamheten som utgör ett nationellt nätverk, myndigheternas regionala och riksomfattande läges- och ledningsfunktioner, nya operativa lösningar och förändrad teknik har för sin del skapat ett behov av att definiera enhetskoderna och anropssignalerna inom social- och hälsoväsendet som en helhet som är enhetlig på riksnivå.

Enheterna i informationssystemen definieras med hjälp av de här koderna och signalerna som dessutom är en viktig del av den kritiska kommunikationen och gör det möjligt att skilja fordonen åt.

I enhetskoden finns både bokstäver och siffror. Bokstäverna anger enhetens verksamhetsområde och landskap/region. Siffrorna anger enhetens regionala placering i landskapet. Dessutom anger siffrorna enhetens användningsändamål och ordningsnummer. Enhetskoden innehåller i regel sex till sju tecken. Undantaget är läkar- och fältledningsenheter vars enhetssignum är kortare.

I den här anvisningen beskrivs också hur anropssignalerna inom social- och hälsoväsendet bildas. Anropssignalen är en personbunden beteckning och med hjälp av den klargörs kommunikationen och vid behov ledningsförhållandena. Anvisningen anger ramarna för hur anropssignalerna ska bildas, avsikten är inte att varje enskild aktör definieras med hjälp av den här anvisningen.

Informationssystem för hög beredskap, administratörsgroup

Ilkka	Lasse	SHM	Pinomäki	Sirpa	Västra Finlands samarbetsområde
Laine	Jukka	HUS	Gräs	Pasi	Västra Finlands samarbetsområde
Latva-Käyrä	Jari	HUS	Siivonen	Tuomo	Norra Finlands samarbetsområde
Pekkonen	Tomi	HUS	Tervo	Marko	Norra Finlands samarbetsområde
Vastamäki	Pasi	HUS	Ketola	Pasi	Inre Finlands samarbetsområde
Mustonen	Wille	Östra Finlands samarbetsområde	Savonniemi	Kai	Inre Finlands samarbetsområde
Vainionpää	Henri	Östra Finlands samarbetsområde			

1. Bildande av enhetskodernas organisationsdel

Enhetskodens första, andra och tredje tecken är bokstäver. De anger enhetens verksamhetsområde och region. Det fjärde, femte, sjätte och vid behov sjunde tecknet är siffror. Den första siffran anger enhetens område inom välfärdsområdet, den andra siffran anger enhetens användningsändamål. Den tredje och, i förekommande fall, den fjärde siffran anger enhetens ordningsnummer inom den egna regionen.

Som exempel kan nämnas en prehospita akutsjukvårdsenhet på vårdnivå i Birkaland, som är verksam inom områdets första prehospita akutsjukvårdsområde i Tammerfors. Den fullständiga enhetskoderna är EPI121, i kommunikation "ensihoito Pirkanmaa yksi kaksi yksi"

E	Ensihoito – Prehospital akutsjukvård
PI	Pirkanmaa – Birkaland
1	Enhetens verksamhetsområde Birkaland, första prehospita akutsjukvårdsområdet
2	Vårdnivå
1	Enhetens ordningsnummer inom den egna regionen

Det första tecknet i enhetskoderna är en bokstav som beskriver myndighetssektorn eller intressentgruppen.

När enhetskoderna märks ut på fordonen utelämnas den bokstav som beskriver verksamhetsområdet om fordonet tydligt utmärker sig som ett fordon inom ett visst verksamhetsområde. I andra sammanhang, när enhetskoderna registreras i officiella rapporter eller visas i texter, ska enhetskoderna alltid även innehålla koden för verksamhetsområdet.

Exempel: E PI 121

Verksamhet sområdets bokstavsdel	Verksamhetsområde eller intressentgrupp	I kommunikationen	Källa: engelska
R	räddning	PELASTUS	rescue
P	polisen	POLIISI	police
E	hälsöväsendet	ENSIHOITO	emergency medical services
B	gränsbevakningsväsendet	RAJA	border guard
S	socialväsendet	SOSIAALI	social welfare
M	försvarsmakten	MATTI	military
C	tullen	TULLI	custom
V	frivilliga	VAPAAEHTOINEN	volunteer
A	luftfart	ILMAILU	aviation
I	industri	TEOLLISUUS	industrial
K	kommun/stad	KUNTA	-

2. Bildande av enhetskodens beteckning för verksamhetsområdet

Enhetskodens andra och tredje tecken beskriver med bokstäver enhetens verksamhetsområde eller landskap. I kommunikationen måste bokstavskombinationen läsas i sin helhet för att missförstånd ska undvikas. EK uttalas t.ex. i kommunikationen "etelä-karjala", inte med bokstäver "eekoo".

Verksamhetsområdet preciseras dessutom med den första siffran i enhetskoden. Siffran 0 avser en stor regional helhet (t.ex. ett helt välfärdsområde eller ett helt samarbetsområde). Om enhetskodens första siffra är 1–9 preciserar den enhetens område för prehospital akutsjukvård eller något annat verksamhetsområde inom välfärdsområdet.

Exempel: **EPI 121**

Kod	Område	Kod	Område	Kod	Område
EK	Etelä-Karjala (Södra Karelen)	KS	Keski-Suomi (Mellersta Finland)	PS	Pohjois-Savo (Norra Savolax)
EP	Etelä-Pohjanmaa (Södra Österbotten)	KU	Keski-Uusimaa (Mellersta Nyland)	PH	Päijät-Häme (Päijänne-Tavastland)
ES	Etelä-Savo (Södra Savolax)	KY	Kymenlaakso (Kymmenedalen)	SA	Satakunta
HE	Helsinki (Helsingfors)	LA	Lappi (Lappland)	RP	Pohjanmaa (Österbotten)
IU	Itä-Uusimaa (Östra Nyland)	LU	Länsi-Uusimaa (Västra Nyland)	VS	Varsinais-Suomi (Egentliga Finland)
KA	Kainuu (Kajanaland)	PI	Pirkanmaa (Birkaland)		
KH	Kanta-Häme (Egentliga Tavastland)	UH	Pohjois-Karjala (Norra Karelen)		
KP	Keski-Pohjanmaa (Mellersta Österbotten)	PP	Pohjois-Pohjanmaa (Norra Österbotten)		

3. Användningsändamålen för enhetskoderna för prehospital akutsjukvård

I tabellen anges användningsändamålet för de enheter inom den prehospitala akutsjukvården och hälsoväsendet som definieras med den andra siffran i enhetskodens sifferdel.

Den sista eller de två sista siffrorna anger enhetens ordningsnummer i regionen.

Exempel E PI **121**

NR	ANVÄNDNINGSAÄNDAMÅL
0	Läkarenhet
1	Fältledningsenhet
2	Enhet för prehospital akutsjukvård på vårdnivå
3	Enhet för prehospital akutsjukvård på basnivå
4	Överflyttningseenhet på vårdnivå
5	Överflyttningseenhet på basnivå
6	Enhet för första insats, vars verksamhet i nödcentralgränssnittet är avtalsenlig med hälsoväsendet, om enheten inte har någon annan fastställd enhetskod.
7	Annan enhet inom hälsoväsendet som är verksam i nödcentralgränssnittet. Till exempel en enhet som bedömer vårdbehovet per telefon, en förstavårdare för området, en enhet med en förstavårdare, en hemsjukhusenhet etc.
8	Enhet som verkar i samband med hanteringen av situationen vid en storolycka eller en exceptionell situation
9	Annan enhet
Multiprofessionell enhet	Enhetskoden för en multiprofessionell enhet bestäms enligt anvisningarna för enhetskoder inom det verksamhetsområde i vilket enheten huvudsakligen utför uppdrag. Även en sådan enhet har således endast en enhetskod.

4. Enhetskoder för HEMS-verksamhet

I tabellen anges enhetskoderna för den riksomfattande HEMS-verksamheten. Den första delen av enhetskoden är E FH för alla. Denna syns i informationssystemen.

E - Ensihoito (Prehospital akutsjukvård)

F - Finn avser att verksamheten är riksomfattande

H - Helicopter Emergency Medical Service avser läkarenhetsverksamhet även med helikopter.

I kommunikationen läses till exempel anropssignalen E FH 30 "finnhems kolme nolla".

Om en markbunden enhet och helikoptern är på plats samtidigt i ett uppdrag, är det nödvändigt att precisera med *"toisen lähdön tunnus"*. Den här andra överlappande enheten beskrivs vid behov med en tilläggsiffra, till exempel 301.

NR	ANVÄNDNINGSAÄNDAMÅL	STATIONENS PLATS/samarbetsområde
E FH 10	Primär HEMS-enhet	Södra Finlands samarbetsområde
E FH 101	Sekundär HEMS- enhet	Södra Finlands samarbetsområde
E FH 20	Primär HEMS-enhet	Västra Finlands samarbetsområde
E FH 201	Sekundär HEMS- enhet	Västra Finlands samarbetsområde
E FH 30	Primär HEMS-enhet	Inre Finlands samarbetsområde
E FH 301	Sekundär HEMS- enhet	Inre Finlands samarbetsområde
E FH 40	Primär HEMS-enhet	Inre Finlands samarbetsområde
E FH 401	Sekundär HEMS- enhet	Inre Finlands samarbetsområde
E FH 50	Primär HEMS-enhet	Norra Finlands samarbetsområde
E FH 501	Sekundär HEMS- enhet	Norra Finlands samarbetsområde
E FH 51	Primär HEMS-enhet	Norra Finlands samarbetsområde
E FH 511	Sekundär HEMS- enhet	Norra Finlands samarbetsområde
E FH 60	Primär HEMS-enhet	Östra Finlands samarbetsområde
E FH 601	Sekundär HEMS- enhet	Östra Finlands samarbetsområde
E FH 70	Primär HEMS-enhet	Södra Finlands samarbetsområde
E FH 701	Sekundär HEMS- enhet	Södra Finlands samarbetsområde
E FH 80 (Reserverad)	Primär HEMS-enhet	-
E FH 801(Reserve rad)	Sekundär HEMS- enhet	-

5. Användningsändamålen för socialväsendets enhetskoder

Enhetskoden för socialväsendet bestäms enligt samma principer som enhetskoden för hälsoväsendet. Inom socialväsendet används en för verksamhetsområdet fastställd bokstavsdel. Även inom socialväsendet är det första, andra och tredje tecknet i enhetskoden bokstäver. De anger enhetens verksamhetsområde och region. Det fjärde, femte, sjätte och vid behov sjunde tecknet är siffror. Den första siffran anger enhetens region inom välfärdsområdet, den andra siffran anger enhetens användningsändamål (se tabellen nedan). Den tredje och, i förekommande fall, den fjärde siffran anger enhetens ordningsnummer inom dess eget område.

Exempel S PI 131

I tabellen anges användningsändamålet för enheterna inom socialväsendet.

NR	ANVÄNDNINGÄNDAMÅL
0	-
1	Fältledningsenhet inom socialväsendet
2	-
3	Socialjournsenhet, i nödcentralgränssnittet
4	Annan enhet inom socialväsendet, tjänstetidsenhet, kriscentral e.d. Möjligen i nödcentralgränssnittet.
5	Hemvårdsenhet eller någon annan sådan enhet som utför dagliga uppgifter inom hemvården eller socialväsendet.
6	-
7	Annan enhet inom socialväsendet. Till exempel enhet som bedömer vårdbehovet per telefon, enhet som verkar i samband med evakueringsverksamhet e.d.
8	Resurser för särskilda situationer, till exempel Vapepa, FRK, Andligt stöd (HEHU)
9	Annan enhet

6. Anropssignaler inom social- och hälsoväsendet

I tabellen anges de anropssignaler som baserar sig på social- och hälsoväsendets arbetsroll samt anropssignalerna för olika centraler. I det så kallade handslagsskedet vid röstkommunikation ska framför anropssignalen anges beteckningen för regionen, sjukhuset, välfärdsområdet eller något motsvarande. Vid handslaget används alltså alltid den långa formen av enhetskoderna.

Exempel på den långa formen av enhetskoderna:

”Keski-Pohjanmaa lauri neljä”, ”Oys lauri kaksi”, ”Varsinais-Suomi ensihoidon tike”, ”Länsi sote vake”

Efter handslaget kan anropssignalen förkortas när man har försäkrat sig om vilka aktörer som deltar i kommunikationen och det inte finns någon risk för förväxlingar i kommunikationen:

”lauri neljä”, ”lauri kaksi”, ”ensihoidon tike”, ”Länsi Vake”

Vid behov fogas anropssignalen till efter enhetskoderna. Till exempel lägeschefen för en specifik uppgift inom prehospitalet akutsjukvård, som arbetar vid den prehospitalet akutsjukvårdsenheten E ES 525 L5 identifieras som *”ensihoidon etelä-savo viisi kaksi viisi lauri viisi”*.

KOD	ANVÄNDNINGSAÄNDAMÅL	ANROP I KOMMUNIKATIONEN
L1	Chefsöverläkare = sjukvårdskommendör	<i>Lauri yksi</i>
L2	Läkare som vid tidpunkten för händelsen leder den operativa verksamheten, sjukvårdschef	<i>Lauri kaksi</i>
L3	Jourhavande läkare inom den prehospitalet akutsjukvården Övriga jourhavande läkare inom den prehospitalet akutsjukvården skiljs åt med ordningsnummer, till exempel L31, L32 Om anropet L3 används inom ett sjukhus, ska sjukhusets namn anges som precisering i kommunikationen. Till exempel <i>”Satakunnan- Keskussairaala L3”</i>	<i>Lauri kolme</i>
L3of	Ansvarig läkare inom den prehospitalet akutsjukvården	<i>Lauri kolmenolla</i>
L4	Fältchef för den prehospitalet akutsjukvården Övriga fältchefer skiljs åt med ordningsnummer, till exempel L41, L42	<i>Lauri neljä</i>
L40	Chef för den prehospitalet akutsjukvården	<i>Lauri neljänolla</i>
L5	Lägeschef för en specifik uppgift inom den prehospitalet akutsjukvården på plats	<i>Lauri viisi</i>
TIKE	Lägescentral för prehospitalet akutsjukvård, med regionens/landskapets kod	<i>Till exempel Varsinais-Suomi ensihoidon Tike</i>
JOKE	Ledningscentral, enligt region eller sjukhus, inrättas i situationen – tätä mietittävä miten esitetään	<i>Till exempel Turun yliopistollinen sairaala Joke</i>
SOTE VAKE	Beredskapscentral enligt samarbetsområdet	<i>Till exempel Länsi SOTE Vake → Länsi VAKE</i>
STM PÄIVYSTÄJÄ	Beredskapsjourhavande vid social- och hälsovårdsministeriet	
PK	Systemadministration	<i>Pääkäyttö</i>
	Den högsta myndigheten med ansvar för socialvård, strategisk ledare	<i>Sosiaali yksi</i>

S1		
S2	Taktisk ledare för psykosocialt stöd, chef för social- och krisjouren	<i>Sosiaali kaksi</i>
S3	Jourhavande inom social- och krisjouren, patrull inom socialjouren, person som under tjänstetid arbetar inom social- och krisjouren.	<i>Sosiaali kolme</i>
S4	Operativ chef/lägeschef för social- och krisjouren Rollen uppstår när uppgiften kräver det. Det kan finnas flera S4 beroende på omständigheterna, varvid aktörerna skiljs åt med ordningsnummer S41, S42	<i>Sosiaali neljä</i>
S5	Annan person som verkar under tjänstetid	<i>Sosiaali viisi</i>

7. Läroanstalternas enhetskoder

Enhetskoderna för läroanstalternas enheter för prehospital akutsjukvård följer SHM:s anvisningar för enhetskoder för enheter för prehospital akutsjukvård så att det av enhetskoden för läroanstaltens enhet för prehospital akutsjukvård framgår att den hör till en läroanstalt. Dessutom ska man av enhetskoden kunna sluta sig till enhetens landskap och nivå. Sifferdelen fastställs enligt SHM:s anvisning.

Läroanstaltens enhetskod finns i systemet i följande form: ZE XX 131 (XX = koden för läroanstaltens landskap)

I tejpningen på bilen har läroanstaltens enhetskod formen: Z XX 131 (bokstaven E för verksamhetsområdet kan utelämnas på samma sätt som för operativa enheter inom den prehospitala akutsjukvården.

I kommunikationen uttalas enhetskoden:

- i den långa formen: tset-ensihoito-maakunta-yksi-kolme-yksi
- i den korta formen: tset-yksi-kolme-yksi

8. Sjukhusens och vårdinrättningarnas anropssignaler

För sjukhus och vårdinrättningar har det i informationssystemen skapats koder som anger sjukhuset eller vårdinrättningen i dessa system (yrjö-tyyne-heikki-koder). De koder som skapats för de här informationssystemen ska endast användas av enheter i nödcentralsgränssnittet när de kommunicerar med nödcentralen.

Sjukhusen och vårdinrättningarna använder i sin kommunikation det klarspråkiga namnet på sjukhuset eller vårdinrättningen som anropssignal. Vid behov kan sjukhuset eller vårdinrättningen komplettera sin anropssignal genom att tillfoga en del av anroparens uppgiftsnamn eller personliga anropssignal.

Exempel:

- Mellersta Finlands centralsjukhus "*keski-suomen keskussairaala triage*".
- Satasairaala i Satakunta "*Satasairaalan päivystys*"
- Egentliga Finland ÅUCS Åbo "*TYKS Akuutti L30*"
- Egentliga Finland ÅUCS "*TYKS Salo triage*"
- Vasa centralsjukhus "*Vaasan keskussairaala päivystys*"

9. Anropssignaler för sjukhusens helikopterplattor

Helikoptermanskap som närmar sig sjukhusets helikopterplattor anropar sjukhuset med kombinationen "sjukhusets namn på finska + heliport".

Det organ som ansvarar för kommunikationen från sjukhuset, fungerar som "flygledning". Sjukhuset ska ordna ansvarsväxlingar som eventuellt an knyter till situationen och sköta kommunikationen så att växlingen inte noteras i helikopterns verksamhet. Ovannämnda anrop används i all radiotrafik med en inkommande helikopter. Vid kommunikation med VIRVE och per telefon ska koderna användas enligt anvisningarna.

Kommunikationen med den inkommande helikoptern sköts av den sjukhusspecifika HEKO-gruppen.

Nedan följer några exempel på HEKO-anropssignaler som används på sjukhusen:

- *HUS Triangelsjukhuset: "Meilahti heliport"*
- *HUS Jorvs sjukhus (Esbo): "Jorvi heliport"*
- *HUS Peijas sjukhus (Vanda): "Peijas heliport"*
- *Åbo universitetscentralsjukhus: "TYKS heliport"*
- *Tammerfors universitetscentralsjukhus: "TAYS heliport"*
- *Kuopio universitetscentralsjukhus: "KYS heliport"*
- *Uleåborgs universitetscentralsjukhus: "OYS heliport"*

10. Anropssignaler vid storolyckor och exceptionella situationer

De enhetskoder och anropssignaler som används i de dagliga funktionerna gäller också vid storolyckor och exceptionella situationer.

Om det inom den prehospitala akutsjukvården organiseras olika sektorer är det vid behov möjligt att precisera och stödja verksamheten på platsen genom separata anropssignaler. I så fall definieras olika grupper och ledare för grupperna för de olika sektorerna på platsen. Det finns också Virve-grupper som definieras och namnges enligt sektorerna.

SEKTOR	ANROPSSIGNAL OCH VERKSAMHETENS SYFTE
LÄÄKINTÄJOHTO	Ledare för den prehospitala akutsjukvården på platsen. Anropssignal LÄÄKINTÄ.
TULO	Ledare för sektorn TULO som utsetts av ledaren för den prehospitala akutsjukvården. Anmälan till platsen och samtidigt samlingspunkten, där man samlas för att invänta sitt eget uppdrag. Anropssignal TULO
LUOKITTELU	Ledare för sektorn LUOKITTELU som utsetts av ledaren för den prehospitala akutsjukvården. Bedömning av graden av brådska gällande vård för patienterna på platsen. Anropssignal LUOKITTELU.
HOITO	Ledare för sektorn HOITO som utsetts av ledaren för den prehospitala akutsjukvården. Patientvårdssektor för patienter på platsen. Anropssignal HOITO
KULJETUS	Ledare för sektorn KULJETUS som utsetts av ledaren för den prehospitala akutsjukvården. Transportsektor för patienter på plats. Anropssignal KULJETUS.

11. Sammanfattning

I myndigheternas kommunikation ska anropssignalerna och inläggen hållas så korta och exakta som möjligt. För att undvika missförstånd ska man dock komma ihåg att *enhetskoderna och anropssignalerna* är särskilt viktiga när det för samma uppdrag finns flera enheter från olika verksamhetsområden och när de aktörer som sköter uppdraget kommer från olika välfärdsområden. I sådana fall ska anropssignalerna användas noggrant enligt anvisningarna. Särskilt när man kommer överens om turordningen för kommunikation vid det så kallade handslaget, ska anropssignalen uttalas i sin helhet, enligt anvisningen.

12. Märkning av enhetskoder på fordon

Enheten består av personal och dess kommunikationsmedel. Vid märkning av enhetskoder på fordon ska koderna vara väl synliga både i sidled och uppifrån. Vid samarbetsuppdrag för flera enheter och myndigheter är det lätt att skilja åt fordon som har tydlig och stor märkning. När fordonet klart kan identifieras som en del av den prehospitala akutsjukvården, utelämnas E-koden för verksamhetsområdet.

Figur 1.

Figur 2.

Figur 1 visar i förgrunden det första fordonet på vårdnivå inom enheten för prehospital akutsjukvård i det första området för prehospital akutsjukvård i Södra Österbotten. Koden E för verksamhetsområdet utelämnas, eftersom fordonet klart kan identifieras som en enhet för prehospital akutsjukvård. Enhetskoderna är markerade med tejpning av tillräcklig storlek. I bakgrunden ett fordon för en förstavårdare i enheten för prehospital akutsjukvård som arbetar inom hela välfärdsområdet.

Figur 2 visar den tredje enheten för prehospital akutsjukvård på vårdnivå inom det sjätte området för prehospital akutsjukvård i Egentliga Tavastland. Koden E för verksamhetsområdet utelämnas, eftersom fordonet klart kan identifieras som en enhet för prehospital akutsjukvård.

Enhetskoderna är markerade med tejpning av tillräcklig storlek.

Figur 3.

Figur 3 visar FinnHEMS läkarenhet. Sett från ovan har enhetskoden preciserats med koden E för verksamhetsområdet. Enhetskoderna har markerats med tejpning av tillräcklig storlek.

Figur 4.

Figur 4 visar utbildningsenheten vid Åbo yrkesinstitut, där tejpningen av enhetskoderna överensstämmer med anvisningarna. På fordonet finns ytterligare tejpningar där det framgår att enheten är en utbildningsenhet för prehospitalet akutsjukvård.

